

Asia: VN/29942/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Manner-Suomen vesiviljelystrategiaksi 2030

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Eläinsuojeluasiamiehen ja Eläinten hyvinvointikeskuksen lausunto luonnokseen Manner-Suomen vesiviljelystrategiaksi 2030

Vesiviljelystrategiassa asetetaan tavoitteeksi alan kestävä kasvun vauhdittaminen hallitusohjelman ja kotimaisen kalan edistämishjelman mukaisesti. Strategian vision mukaan vesiviljelytuotantoa lisätään 25 000 tonniin vuoteen 2030 mennessä. Tämä merkitsisi tuotannon lähes kolminkertaistumista nykyisestä, sillä strategian mukaan Manner-Suomessa tuotettiin vuonna 2020 8,5 miljoonaa kiloa ruokakalaa. Strategiassa asetettu tuotantomäärätavoite lisäisi merkittävästi vesiviljelyssä kasvatettavien kalojen yksilömääriä, ja tämä puolestaan voimistaisi kasvatettujen kalojen hyvinvoinnin eettistä merkitystä yhteiskunnassa.

Eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta kasvatettujen kalojen olosuhteita ja kasvatuskäytäntöjä tulisi parantaa nykyisestä. Kalat ovat tuntemiskykyisiä olentoja, ja tutkimustieto niiden hyvinvointitarpeista on alkanut lisääntyä. Kalojen kiputuntemus on nykytiedon mukaan vastaavanlainen kuin muilla selkärangkaisilla. Kalat oppivat esimerkiksi välttämään paikkoja ja tilanteita, joissa ne ovat aiemmin kokeneet kipua. Lisäksi kipukokemus muuttaa kalojen käyttäytymistä, mikä näyttäytyy esimerkiksi yleisen aktiivisuuden vähenemisenä, ja näitä käyttäytymismuutoksia saadaan lievennettyä kipulääkityksellä. Tutkimus on tuonut myös esiin kalojen monimuotoiset kognitiiviset kyvyt, jotka liittyvät esimerkiksi oppimiseen, muistiin ja lajitovereiden tunnistamiseen.

Pidämme tervetulleena sitä, että vesiviljelystrategian kolmen strategisen valinnan joukkoon on sisällytetty kalojen hyvinvointi ja terveys, mikä ohjaa hallinnon toimintaa ja rahoituksen suuntaamista myös kalojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. On erittäin hyvä, että tämän strategisen valinnan kohdalla todetaan, että kalojen hyvinvointiin keskittyvää tutkimusta on tarpeen lisätä ja että uutta tietoa tarvitaan hiilidioksiditainnutukselle vaihtoehtoisista

tainnutusmenetelmistä, kaloille sopivasta kasvatustiheydestä sekä kasvatusympäristön virikkeellistämisestä. On myös hyvä, että kalojen hyvinvoinnin arvioinnin eläinperäisiä menetelmiä halutaan kehittää. Pidämme hyvin tärkeänä sitä, että yhdeksi toimenpiteeksi asetetaan tutkimusrahoituksen kohdentaminen kalojen hyvinvoinnin tutkimukseen.

Kalojen hiilidioksiditainnutuksesta tulee luopua asteittain. Hiilidioksiditainnutus on kalan hyvinvoinnin näkökulmasta huono menetelmä. Pitkä taintuminen aiheuttaa kaloille voimakasta stressiä ja pakoreaktioita. Maailman eläinterveysorganisaatio OIE suosittelee kalojen tainnuttamista sähköllä tai mekaanisin menetelmin.

Kasvatettavilta kaloilta puuttuu luonnonvaraisten lajitoveriensa kaltainen virikkeellinen ja monimuotoinen ympäristö. Tutkimus kasvatettavien kalojen ympäristön virikkeistämisestä ja virikkeiden vaikutuksesta hyvinvointiin on alkanut lisääntyä. On tärkeää, että tutkimusta aiheesta lisätään ja selvitetään, miten kalojen ympäristöä voitaisiin monimuotoistaa niiden hyvinvointia parantavasti.

Suosituksen laatiminen kalojen hyvinvoinnin varmistamiseksi on kannatettava asia. Suositusten lisäksi kalojen hyvinvoinnin parantaminen edellyttää myös viljeltävien kalojen suojelua koskevan asetuksen päivittämistä uuden eläinten hyvinvointilain nojalla ja uusimpaan tutkimustietoon pohjautuen.

Saara Kupsala

Eläinsuojeluasiamies

Satu Raussi ja Tiina Kauppinen

Eläinten hyvinvointikeskus

Eläinsuojeluasiamies (www.elainsuojeluasiamies.fi) on itsenäinen ja riippumaton viranomaisen, joka edistää ja parantaa eläinten hyvinvointia yhteiskunnassa. Eläinten hyvinvointikeskus (EHK, www.elaintieto.fi) on kansallinen asiantuntijaverkosto, jonka tehtävänä on edistää eläinten hyvinvointia tutkitun tiedon avulla.

Saara Kupsala
Eläinsuojeluasiamies

